

VIZSGAKÖVETELMÉNYEK – ALKOTMÁNYJOG 1.

Jogász szak, nappali tagozat

2016/2017. tanév II. félév

A vizsga írásbeli és két részből áll. Az első rész a tárgyi tudás számonkérésére irányul, e vizsgarész anyagát az így megadott jogi dokumentumok kijelölt rendelkezései, a kijelölt tankönyvi részek, valamint az előadáson elhangzottak képezik. A vizsga második részében – az előadásokon és a gyakorlatokon is feldolgozott témakörökből – két jogesetet kell megoldani, ehhez a vizsgázók használhatják a vizsgára magukkal hozott nyomtatott, nem jegyzetelt jogszabályokat, alkotmánybírósági határozatokat és az Alkotmánytan I. tankönyvet (szerk.: Kukorelli István, Budapest, 2007, Osiris). A vizsgán használhatóak a jogi dokumentumokból kivágott szemelvények is, azonban azok zanzásított vagy más módon szerkesztett, kommentált változatai nem megengedettek.

A vizsgarend (előfeltétel, időbeosztás, vizsgaidőpontok, jelentkezés, betekintés stb.) pontos leírását lásd a honlapon közzétett tájékoztatóban:

http://alkjog.elte.hu/?page_id=6395

I. A VIZSGA ELSŐ RÉSZÉHEZ KIJELÖLT TANANYAG

A. Előadáson elhangzottak

A tanszék honlapján tematika szerinti bontásban folyamatosan közzétett előadásvázlatok pusztán a számonkérés kereteit (a számonkérhető tárgyköröket, fogalmakat) jelölik ki, a vázlatok önmagukban nem elegendőek a vizsga teljesítéséhez.

B. Kötelező irodalom, tankönyvi részletek

Alkotmánytan I. (szerk.: Kukorelli István, Budapest, 2007, Osiris)

Felhívjuk figyelmüket, hogy az alapvető jogszabályváltozások miatt a tankönyvnek a joganyagot feldolgozó részei sok esetben már nem hatályosak. A tananyagot a könyveknek az egyes tételekhez illeszkedő, releváns részei képezik.

- 1. fejezet
- 3-5. fejezet
- 6.1-6.2. fejezet
- 7.1-7.2.
- 8. fejezet

Dezső Márta – Vincze Attila: Magyar alkotmányosság az európai integrációban (Budapest, 2012, HVG-Orac)

- I. fejezet (15-30. o.)
- II.1-II.2. fejezet (31-81. o.)
- III.1-III.4.4. fejezet (101-130. o.)

C. Jogforrások

A Tanszék a vizsgán az Alaptörvény és a tananyag részét képező egyes jogszabályok **2017. április 1-jén hatályos** szövegét kéri számon.

Az Európai Unióról szóló szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata (2012. október 26.)

2. cikk

Magyarország Alaptörvénye

A)-K) cikk; Q)-T) cikk; XIV. cikk; XXIII. cikk XXVII. cikk; XXIX. cikk; 1. cikk (2) bekezdés a)-b), d) pont; 2. cikk (1) bekezdés; 8. cikk; 9. cikk (4) bekezdés a) pont; 15. cikk (3)-(4) bekezdés; 16. cikk (2) bekezdés; 17. cikk (4) bekezdés; 18. cikk (3) bekezdés; 23. cikk (4) bekezdés; 25. cikk (3) bekezdés; 31. cikk (2) bekezdés; 32. cikk (1) bekezdés a) pont, (2)-(4) bekezdés; 35. cikk (1) bekezdés; 41. cikk (5) bekezdés.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény

2. §, 4. §, 5. § (1), (2)-(4) bekezdés, 7. § (1)-(3) bekezdés, 8. § (1) bekezdés, 9. §, 10. § (1) bekezdés, 12. § (1)-(2) bekezdés, 13. § (1) bekezdés, 14. §, 23. § (1)-(2) és (4) bekezdés, 24. § (1)-(3) bekezdés, 25. § (1) bekezdés, 26. § (1), (3)-(4) bekezdés

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény

2. § a), e) és f) pont, 4. § (1) bekezdés, 7. § (1)-(3) bekezdés, 9. § (1) bekezdés.

Az Európa Tanács keretében, 1997. november 6-án kelt, az állampolgárságról szóló Európai Egyezmény kihirdetéséről szóló 2002. évi III. törvény

3-5. Cikk

A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény

1. §, 3. §, 4. §, 5. §, 5/A. §, 7. § (2)-(3) bekezdés, 8-9. §, 23. §

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény

1. §, 50. §, 53-54. §, 148. § (3)-(6) bekezdés, 1. melléklet

A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény

1. § (1) bekezdés a)-c) pont

A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény

1. § (3) bekezdés, 2. § a), b) és f) pont, 32. § (1), (3)-(4) bekezdés, 51. §

A menedékgjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény

2. § c)-e) pont, 6. § (1)-(2) bekezdés, 10. § (1)-(3) bekezdés, 12. §, 17. § (1) és (3) bekezdés, 19. §, 45. § (1)-(3) bekezdés

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény

2. §

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény

1. §

Az Európai Parlament tagjainak választásáról szóló 2003. évi CXIII. törvény

2/A. §, 3-4. §

A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról 2013. évi CCXXXVIII. törvény

2. § (1), 3. § (1)-(2) bekezdés, 5. §, 9. § (1) bekezdés, 10. § (1)-(2) bekezdés, 11. § (1)-(2) bekezdés, 14. §, 15. §, 19. § (1) bekezdés, 20. §, 26. §, 31-34. §, 35. § (1) bekezdés., 36. § (2) bekezdés, 39. § (1) bekezdés, 40. § (1)-(2) bekezdés, 41. §, 53-54. §, 59-60. §, 67. § (1) bekezdés

Az Európai Parlament és a Tanács 211/2011/EU Rendelete (2011. február 16.) Az európai polgári kezdeményezésről

2. cikk, 5. cikk (5) bekezdés

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény

33. §

*Releváns alkotmánybírói határozatok **főbb elvi tételei:***

- 60/1992. (XI. 17.) AB határozat (pseudonorma)
- 29/2001. (VI. 29.) AB határozat (visszaható hatályú jogalkotás)
- 28/1992. (IV. 30.) AB határozat (kellő felkészülési idő)
- 143/2010. (VII. 14.) AB határozat (EU – lisszaboni szerződés)
- 22/2012. (V. 11.) AB határozat (EU – E) cikk értelmezése)
- 52/1997. (X. 14.) AB határozat (képviselési és közvetlen hatalomgyakorlás viszonya)
- 1/1999. (II. 24.) AB határozat (minősített többséggel elfogadott törvények helye a jogszabályi hierarchiában)
- 52/2001. (XI. 29.) AB határozat (népszavazási kérdés egyértelműsége)
- 45/2005. (XII. 14.) AB határozat (nemzetiségi identitásválasztás szabadsága és korlátai)

II. A VIZSGA MÁSODIK RÉSZÉBEN SZÁMONKÉRT TÉMAKÖRÖK

A vizsga II. része az alább felsorolt témaköröket érintő jogesetekben kéri számon a hallgatók tudását:

Jogforrások

alkotmány • alaptörvény • alkotmányvédelem • jogállamiság • jogbiztonság • jogforrás • egyedi és normatív aktus • jogszabály • jogszabályok hierarchiája • törvény és törvényalkotás • minősített többségű törvényalkotás • részvételi demokrácia • rendelet és rendeletalkotás • eredeti és származékos jogalkotás • jogalkotásra adott felhatalmazás • végrehajtási jogszabály • szubdelegáció tilalma • jogszabályok érvényessége • közjogi érvénytelenség • kihirdetés • jogszabályok hatálybalépése • kellő felkészülési idő • visszamenőleges hatályú jogalkotás • jogszabályok hatályon kívül helyezése • jogszabályok hatályvesztése • közjogi szervezetszabályozó eszköz

Állam és polgár

nép • nemzet (politikai ~ kulturális) • szuverenitás • állampolgárság • állampolgársági alapelvek (egyenjogúság, leszármazási és területi elv, a visszaható hatály tilalma, diszkrecionalitás, a család egysége, a hontalanság kiküszöbölése) • magyar állampolgársági jog (*keletkezési jogcímek:* vérségi elv, területi elv, családjogi tényeken alapuló keletkezés; *szerezési jogcímek:* honosítás és annak kedvezményes esetei, visszahonosítás, nyilatkozattétel; *megszűnési jogcímek:* lemondás – visszaállítás, visszavonás) • a magyar állampolgárok jogállása (státuszjogok: állampolgárságtól való önkényes megfosztás tilalma, jog a kisebbségi státuszhoz, jog az államterületen való tartózkodáshoz – a kiutasítás tilalma, jog az államterület elhagyásához – a hazatérés joga, jog a diplomáciai és konzuli védelemhez, jog a közügyek gyakorlásához, jog a szociális státusz fenntartásához) • állampolgári köteleességek • kettős és többes állampolgárság • határon túl élő magyarok jogállása • európai uniós állampolgárok jogállása • harmadik országbeli állampolgárok jogállása (bevándoroltak, letelepedettek) • menedékjog (menekültek, oltalmazottak, menedékesek, befogadottak)

Közvetlen demokrácia

népszuverenitás • képviselési és közvetlen hatalomgyakorlás • politikai részvételi jog • a közvetlen demokrácia intézményei • országos és helyi népszavazás • kötelező és fakultatív népszavazás • ügydöntő (és véleménynyilvánító) népszavazás • népszavazási tárgykör • tiltott tárgyak • kezdeményezés • hitelesítés • aláírásgyűjtés • a népszavazás elrendelése • érvényesség • eredményesség • a népszavazás jogkövetkezményei • a népszavazás kötőereje • európai polgári kezdeményezés • választási szervek • jogorvoslat • bírói jogvédelem

A JOGESETMEGOLDÁS ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ JOGFORRÁSOK

A vizsga második részében a jogesetmegoldáshoz – a tankönyvön és AB határozatokon túl – az alábbi jogforrások szükségesek:

- Magyarország Alaptörvénye
- a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény
- a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény
- a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény
- az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (11. cím)

Budapest, 2017. április 18.

Chronowski Nóra
tanszékvezető egyetemi docens